

12.08.2009/119

**TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32
SAYILI KARARA İLİŞKİN 2008-32/34 SAYILI
TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK YAPILDI**

ÖZET : Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğde, 2009-32/37 No'lu Tebliğ ile değişiklik yapıldı. Tebliğ ile peşin döviz, prefinansman kredisi ve finansman şirketlerince tüzel kişiler ile ticari ve mesleki amaçlı olmak üzere gerçek kişilere dövize endeksli kredi kullanılabildiği konularında düzenleme yapıldı.

11.8.1989 tarih ve 20249 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Türk parasının kıymetini korumak amacıyla,

- Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesine,
- Döviz ve dövizli temsil eden belgelere (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil)

İlişkin tüm işlemler ile dövizlerin tasarruf ve idaresine, Türk parası ve Türk parasını temsil eden belgelerin (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ithal ve ihracına, kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemlere, ihracata, ithalata, özelliği olan ihracat ve ithalata, görünmeyen işlemlere, sermaye hareketlerine ilişkin kambiyo işlemlerine ait düzenleyici, sınırlayıcı esaslar tayin ve tespit edilmiştir. Ancak Kararda çeşitli kanunlar ve uluslararası anlaşmalarda yer alan özel hükümler saklı olduğu ayrıca belirtilmiştir.

32 sayılı Karar, zaman içinde meydana gelen ekonomik olaylar dikkate alınarak çeşitli tarihlerde çıkan kararnamelerle değiştirilmiştir. Kararın uygulanmasına yönelik olarak da çıkarılan TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ'ler ile düzenlemeler yapılmaktadır. Bu konuda yapılan son düzenlemeler, 2009-32/37 No'lu Tebliğ'de dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir.

I- 2008-32/34 SAYILI TEBLİĞ

32 sayılı Kararda yapılan değişikliklere istinaden Hazine Müsteşarlığınca çıkarılan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34), 28.02.2008 tarih ve 26801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. 9/2/2007 tarih ve 26429 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2007-32/33 sayılı Tebliği **yürürlükten kaldıran** bu Tebliğ ile yapılan düzenlemeler, 28.02 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Tebliğ ile ilgili açıklamalarımız, 29.02.2008 tarih ve 51 No'lu sirkülerimizde yer almaktadır.

II- 2008-32/35 SAYILI TEBLİĞ

Daha sonra Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara göre bankalarca altın, gümüş ve platin depo hesabı açılmasına, altın, gümüş ve platin kredisi kullandırılmasına ve kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından yurt dışından kıymetli madenler kredisi sağlanmasına ilişkin esas ve usullerin yer aldığı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (TEBLİĞ NO: 2008-32/35) 29.05.2008 tarih ve 26890 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu Tebliğ ile ilgili açıklamalarımız, 29.05.2008 tarihli ve 88 No'lu sirkülerimizde yer almaktadır.

III- 2008-32/36 SAYILI TEBLİĞ

Daha sonra Hazine Müsteşarlığınca çıkarılarak 02.04.2009 tarih ve 27188 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN 2008-32/34 SAYILI TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2009-32/36) ile 28/2/2008 tarih ve 26801 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara ilişkin 2008-32/34 sayılı Tebliğin 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasını yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu Tebliğ ile açıklamalarımız 06.04.2009 tarih ve 73 sirkülerimizde yer almaktadır.

Yapılan değişiklikle konvertibl ve konvertibl olmayan dövizlerin Merkez Bankasınca tespit edilmesi uygulamasına son verilmiştir.

IV- 2008-32/37 SAYILI TEBLİĞ

Bu defa, 11/7/2009 tarihli ve 27285 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN 2008-32/34 SAYILI TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ ile, 2008-32/34 sayılı Tebliğin 8 ve 11'nci maddelerinde değişiklik yapılmıştır.

2008-32/37 sayılı Tebliğ ile yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir.

"MADDE 1 - 28/2/2008 tarihli ve 26801 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 sayılı Tebliğin 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2 - Aynı Tebliğin 11 inci maddesinin 5, 6 ve 7 nci fıkraları yürürlükten kaldırılmış, 14 üncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki 15 inci fıkra eklenmiştir.

"15) Finansman şirketlerince tüzel kişiler ile ticari ve mesleki amaçlı olmak üzere gerçek kişilere dövize endeksli kredi kullanılabılır."

MADDE 3 - Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 - Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür."

Buna göre, 2008-32/37 sayılı Tebliğle yapılan değişikliklerden sonra ilgili maddeler aşağıdaki gibi olmuştur

Maddenin Önceki Hali	Yapılan Düzenleme	Maddenin Son Hali
<p>Peşin Döviz</p> <p>MADDE 8 - (1) Peşin döviz karşılığında ihracatın 18 ay içinde gerçekleştirilmesi zorunludur. Ancak, gemi inşa ve ihraç (hazır gemi hariç) bedeli olan peşin dövizlerde bu süre 24 aydır. Dahilde İşleme İzin Belgesi ve Vergi, Resim ve Harç İstisna Belgesi kapsamında ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili olarak sağlanan peşin dövizlerin kullanım süresi belge süresi (ek süreler dahil) kadardır.</p> <p>(2) İade edilen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilemeyen peşin dövizler prefinansman hükümlerine tabi olur. Prefinansman hükümlerine tabi hale gelen peşin dövizlerin, ihracat taahhüt sürelerinin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde uzatılması halinde, alıcının muvafakat etmesi kaydıyla kullanım</p>	<p>MADDE 1 - 28/2/2008 tarihli ve 26801 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 sayılı Tebliğin 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.</p>	<p>(MADDE 8 2009-32/37) sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlük:11.72009)</p>

<p>süreleri de verilen ek süre kadar uzatılmış sayılır.</p> <p>(3) Alıcıdan temin edilen prefinansman peşin döviz hükmündedir.</p>		
<p>MADDE 11 –(1) Türkiye’de yerleşik kişiler, yurt dışından sağladıkları kredileri bankalar aracılığı ile kullanırlar. Ancak;</p> <p>a) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki işleriyle ilgili olarak yurt dışından sağladıkları krediler,</p> <p>b) Türkiye’de yerleşik kişilerce ihracat kredi kurumlarından veya ihracat kredisi garanti kuruluşlarının garantisini kapsamında yurt dışından sağlanan ve doğrudan yurt dışındaki ihracatçı firmaya ödenen krediler,</p> <p>c) İhracat kredi veya garanti kuruluşu olmamakla birlikte, nakit kredi yerine malın peşin alımı ve vadeli finansman desteği sağlayan yurt dışındaki kalkınma bankalarından sadece mal ithaline yönelik sağlanan krediler,</p> <p>ç) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından gemi satın alınması amacıyla yapılacak ithalat kapsamında sağlanan krediler, için bu şart aranmaz.</p> <p>(2) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından temin edilen kredilerin kullanımı için borçlunun, kredinin vadesi, faiz oranı ve benzeri bilgileri</p>	<p>MADDE 2 – Aynı Tebliğ’in 11 inci maddesinin 5, 6 ve 7 nci fıkraları yürürlükten kaldırılmış, 14 üncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki 15 inci fıkra eklenmiştir.</p> <p>“15) Finansman şirketlerince tüzel kişiler ile ticari ve mesleki amaçlı olmak üzere gerçek kişilere dövize endeksli kredi kullanılabilir.”</p>	<p>MADDE 11 –(1) Türkiye’de yerleşik kişiler, yurt dışından sağladıkları kredileri bankalar aracılığı ile kullanırlar. Ancak;</p> <p>a) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki işleriyle ilgili olarak yurt dışından sağladıkları krediler,</p> <p>b) Türkiye’de yerleşik kişilerce ihracat kredi kurumlarından veya ihracat kredisi garanti kuruluşlarının garantisini kapsamında yurt dışından sağlanan ve doğrudan yurt dışındaki ihracatçı firmaya ödenen krediler,</p> <p>c) İhracat kredi veya garanti kuruluşu olmamakla birlikte, nakit kredi yerine malın peşin alımı ve vadeli finansman desteği sağlayan yurt dışındaki kalkınma bankalarından sadece mal ithaline yönelik sağlanan krediler,</p> <p>ç) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından gemi satın alınması amacıyla yapılacak ithalat kapsamında sağlanan krediler, için bu şart aranmaz.</p> <p>(2) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından temin edilen kredilerin kullanımı için borçlunun, kredinin vadesi, faiz oranı ve benzeri bilgileri</p>

<p>içeren kredi sözleşmesi ile birlikte kullanıma aracılık eden bankaya başvurması gereklidir.</p> <p>(3) Türkiye Cumhuriyeti adına Hazine Müsteşarlığınca borçlu veya garantör sıfatıyla yurt dışından sağlanan kredilerin yurt içi veya yurt dışında kullanımına ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.</p> <p>(4) Döviz kredilerinin alınma ve verilmesinde lehte ve aleyhte doğacak kur farkları ilgililere aittir.</p> <p>(5) Yurt dışından sağlanan prefinansman kredilerinin vadeleri azami 18 aydır.</p> <p>(6) Gemi inşa ve ihracının finansmanı amacıyla kullanılacak kredilerin (hazır gemi hariç) vadesi 24 aydır. Dahildeleşme İzin Belgesi ve Vergi, Resim ve Harç İstisna Belgesi kapsamında ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin finansmanı amacıyla sağlanan kredilerin vadeleri belge süresi (ek süreler dahil) kadardır.</p> <p>(7) Yurt dışından sağlanan prefinansman kredileri ile Türkiye'deki bankalarca ihracat ve döviz kazandırıcı faaliyetlerin finansmanı amacıyla kullanılan döviz kredilerine ilişkin taahhüt sürelerinin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde uzatılması halinde, prefinansman amirinin veya krediyi kullandıran bankanın muvafakat</p>		<p>içeren kredi sözleşmesi ile birlikte kullanıma aracılık eden bankaya başvurması gereklidir.</p> <p>(3) Türkiye Cumhuriyeti adına Hazine Müsteşarlığınca borçlu veya garantör sıfatıyla yurt dışından sağlanan kredilerin yurt içi veya yurt dışında kullanımına ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.</p> <p>(4) Döviz kredilerinin alınma ve verilmesinde lehte ve aleyhte doğacak kur farkları ilgililere aittir.</p> <p>(5),(6) ve (7)'nci fıkralar 2009-32/37 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlük:11.72009</p> <p>(8) Bankalar birbirlerine, bankacılık teamülleri çerçevesinde doğrudan veya uluslararası sendikasyona katılım yoluyla, vade sınırı bulunmaksızın döviz kredisi açabilirler.</p> <p>(9) Bankalar, Türkiye'de yerleşik kişilere yatırım mallarının ithalatının finansmanı için açtıkları döviz kredilerinin üçte birine kadar işletme ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla döviz kredisi açabilirler.</p> <p>(10) Bankalar, Türkiye'de yerleşik kişilere, kredi kartlarını yurt dışındaki harcamaları için \$50.000.-lik limit içerisinde rotatif kullanılabılırler. Ancak hesap bakiyelerinde \$50.000.-lik limit üzerinde oluşacak depasmanın 30 gün içerisinde kapatılması gerekir.</p>
--	--	--

<p>etmesi kaydıyla, bu kredilerin vadeleri verilen ek süreler kadar uzatılmış sayılır.</p> <p>(8) Bankalar birbirlerine, bankacılık teamülleri çerçevesinde doğrudan veya uluslararası sendikasyona katılım yoluyla, vade sınırı bulunmaksızın döviz kredisi açabilirler.</p> <p>(9) Bankalar, Türkiye’de yerleşik kişilere yatırım mallarının ithalatının finansmanı için açtıkları döviz kredilerinin üçte birine kadar işletme ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla döviz kredisi açabilirler.</p> <p>(10) Bankalar, Türkiye’de yerleşik kişilere, kredi kartlarını yurt dışındaki harcamaları için \$50.000.-lik limit içerisinde rotatif kullanılabılır. Ancak hesap bakiyelerinde \$50.000.-lik limit üzerinde oluşacak depasmanın 30 gün içerisinde kapatılması gerekir.</p> <p>(11) Bankalar ve faktoring şirketleri tarafından ihracatçıların doğmuş veya doğacak alacaklarının devralınması suretiyle ihracatçılara döviz üzerinden fon kullanılabilir.</p> <p>(12) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışında pay sahibi olduğu ortaklıklara, yurt dışındaki ana şirkete ve grup şirketlerine döviz veya Türk Lirası kredi açılabilir.</p> <p>(13) Bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak döviz ve Türk Lirası krediler Türkiye’deki</p>		<p>(11) Bankalar ve faktoring şirketleri tarafından ihracatçıların doğmuş veya doğacak alacaklarının devralınması suretiyle ihracatçılara döviz üzerinden fon kullanılabilir.</p> <p>(12) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışında pay sahibi olduğu ortaklıklara, yurt dışındaki ana şirkete ve grup şirketlerine döviz veya Türk Lirası kredi açılabilir.</p> <p>(13) Bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak döviz ve Türk Lirası krediler Türkiye’deki mevduat hesaplarına yatırılmak suretiyle de kullanılabilir.</p> <p>(14) Özelleştirme ihalelerine katılan Türkiye’de yerleşik kişiler veya yurtdışında yerleşik kişiler ile Türk ve yabancı firmaların katılımı ile oluşturulan ortak girişim gruplarına, ihale bedelinin finansmanı amacıyla bankalarca döviz kredisi açılabilir.</p> <p>15) (2009-32/37 sayılı Tebliğ ile eklenen fıkra yürürlük:11.72009) Finansman şirketlerince tüzel kişiler ile ticari ve mesleki amaçlı olmak üzere gerçek kişilere dövizde endeksli kredi kullanılabilir.”</p>
---	--	--

<p>mevduat hesaplarına yatırılmak suretiyle de kullanılabilir.</p> <p>(14) Özelleştirme ihalelerine katılan Türkiye’de yerleşik kişiler veya yurtdışında yerleşik kişiler ile Türk ve yabancı firmaların katılımı ile oluşturulan ortak girişim gruplarına, ihale bedelinin finansmanı amacıyla bankalarca döviz kredisi açılabilir.</p>		
--	--	--

Saygılarımızla...

11 Temmuz 2009,

Sayı : 27285

Hazine Müsteşarlığından:

**TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA
İLİŞKİN 2008-32/34 SAYILI TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2009-32/37)**

MADDE 1 – 28/2/2008 tarihli ve 26801 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 sayılı Tebliğin 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2 – Aynı Tebliğ’in 11 inci maddesinin 5, 6 ve 7 nci fıkraları yürürlükten kaldırılmış, 14 üncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki 15 inci fıkra eklenmiştir.
“15) Finansman şirketlerince tüzel kişiler ile ticari ve mesleki amaçlı olmak üzere gerçek kişilere dövize endeksli kredi kullanılabilir.”

MADDE 3 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.